ੴ

ਗੁਰਬਾਨੀ ਵਿਚਾਰ

GURBANI CONTEMPLATION

125

ਸਿਮਰਨੁ

SIMRAN

ਮਿਲਿ ਸਖੀਆ ਪੁਛਹਿ; ਕਹੁ ਕੰਤ ਨੀਸਾਣੀ

ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੀ; ਕਛੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੀ

My mates ask me, "Tell us a sign of thy Spouse", I was so filled with His love elixir that I could not say anything

ਭਾਗ – 16

PART – 16

'KHOJI'

ਭਾਗ-16

ਜਦ ਲੜਕੀ ਦੀ ਕੁੜਮਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ, ਸੁਰਤੀ ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ 'ਪੇਕਿਆਂ ਵੱਲੋਂ' ਢਿੱਲੀ ਪੈਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ **'ਸਹੁਰੇ-ਘਰ' ਵਲ ਖਿਚੀਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ** । ਉਹ ਆਪਣੇ **'ਪ੍ਰੀਤਮ'** ਦੀਆਂ **'ਸੋਆਂ'** ਲੈਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸਹੁਰੇ-ਘਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦੀ **ਦਿਲਚਸਪੀ** ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨਜਾਣੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ **'ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ'** ਆਪਣੇ 'ਪ੍ਰੀਤਮ' ਨਾਲ ਪੀਡੀ ਪੈਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਉਸਦਾ ਮਨ, ਸੁਰਤੀ, **'ਆਪਾ'** ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ **'ਯਾਦ'** ਅਥਵਾ **'ਸਿਮਰਨ'** ਵਿਚ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਇਹ **'ਸਿਮਰਨ-ਜੀਵਨ'** ਦੀ **'ਧਿਆਇ'** ਅਵਸਥਾ ਹੈ । ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ਅਨਜਾਣੇ ਹੀ ਉਸਦੇ 'ਹਥ ਕਾਰ ਵਲ ਤੇ ਚਿਤ ਯਾਰ ਵਲ' ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਲੜਕੀ ਆਪਣੇ **ਪੇਕੇ ਘਰ** ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪੇਕੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਕਿਸੇ **'ਵੈਰਾਗ'** ਵਿਚ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ ।

ਕਈ ਲੋਕ ਸ਼ੰਕਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ **'ਸਿਮਰਨ'** ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਗ ਪਏ ਤਾਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਕੰਮ ਕੌਣ ਕਰੂ ?

ਕਿਸੇ ਮੰਗੀ ਹੋਈ ਕੁੜੀ ਦਾ **ਪੇਕੇ-ਘਰ** ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ, ਇਨਾਂ ਸ਼ੰਕੇਵਾਦੀਆਂ ਲਈ **ਢੁਕਵਾਂ-ਜਵਾਬ** ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਅਮਲੀ-ਮਿਸਾਲ (practical example) ਹੈ ।

ਜਗਿਆਸੂ ਜਦ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਤੋਂ **'ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ'** ਛਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ **'ਗੁਰੂ ਵਾਲਾ'** ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀ **'ਖਿੱਚ'** ਅਥਵਾ 'ਪਿਆਰ' ਗੁਰੂ-ਘਰ ਵਲ ਵਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਗੁਰਸਿਖ 'ਸਾਧ-ਸੰਗਤ' ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ **'ਸਿਮਰਨ'** ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ ਉਸਦੀ 'ਸੁਰਤੀ'-ਪ੍ਰੀਤ, ਪਿਆਰ, ਅਥਵਾ **ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾਵਾਂ** ਮਾਣਦੀ ਹੋਈ, **ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ ਨਾਲ ਖਿਚੀਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ** । ਇਹ ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ ਢਿਲੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਟੁੱਟਦੀ ਨਹੀਂ :—

ਮੂ ਲਾਲਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਤੋਰੀ ਨ ਤੂਟੈ ਛੋਰੀ ਨ ਛੂਟੈ ਐਸੀ ਮਾਧੋ ਖਿੰਚ ਤਨੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੨੭)

SIMRAN (WORD CONTEMPLATION)
Part-16

When a girl gets engaged, slowly and slowly her attention and **consciousness** become slack 'from the parents' home and gets **'pulled towards her in-laws'**. She keeps looking for **'clues'** about her **'future husband'** and her interest in the happenings about the in-law's home increases. In this way her **'love-chord'** with her 'future husband' becomes stronger. Her mind, consciousness, and her 'whole self' spontaneously stay in the **'remembering'** or **'*Simran'*** of her future husband.

This **'life period'** is the **'meditative'** state of ***Simran***. In this state she is spontaneously and unknowingly absorbed with her 'hands at work and mind with her mate'. The girl in her **parents' home** continues to fulfill all the responsibilities, like before, but suffering the **'pangs of separation'**.

Some people express doubt, that if they get absorbed in practicing **'*Simran'***, who will do the worldly work?

This practical example of an engaged girl living in her parents' home is the most **befitting answer** to these doubters.

When a seeker partakes **'Ambrosial Nectar of the double-edged sword'** he begins to **'belong to the *Guru'*** and his **'attraction'** or 'love' towards the *Guru*-realm continues to increase.

As a *Gursikh* continues to participate in the '*Sadh Sangat*', and through '***Simran'*** practices the *Shabad*, accordingly, his consciousness enjoying affection, love and becoming an **embodiment of love**, **gets pulled by the Divine love-string**. This love- chord does not get lose nor does it break.

I have contracted love with my Beloved. Pause.
The Lord of wealth has drawn me with such a string, that by breaking, it breaks not, and by letting it go, it goes not. 827

ਬਿਸਰਤ ਨਾਹਿ ਮਨ ਤੇ ਹਰੀ ॥
ਅਬ ਇਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਹਾ ਪ੍ਰਬਲ ਭਈ ਆਨ ਬਿਖੈ ਜਰੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੧੨੦)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਸਿਖ ਦੀ **'ਸੁਰਤੀ'** ਇਲਾਹੀ **ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ ਦੀ ਖਿੱਚ ਨਾਲ** ਆਤਮ-ਮੰਡਲ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੇਪਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ **ਉਡਾਰੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀ ਹੋਈ** ਆਤਮ-ਰੰਗ-ਰਸ ਵਿਚ **ਅਲਮਸਤ ਮਤਵਾਰੀ** ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਉਸਨੂੰ ਮਾਇਕੀ ਮੰਡਲ ਦਾ **'ਮੋਹ'** ਅਥਵਾ **'ਪਕੜ'** ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਤੇ ਉਹ **ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ** ਹੀ **'ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀ'** ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ ।

ਗੁਰਸਿਖ ਜੋਗੀ ਜਾਗਦੇ ਮਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਕਰਨਿ ਉਦਾਸੀ ।
(ਵਾ.ਭਾ.ਗੁ.-੨੯/੧੫)

ਗੋਬਿਦ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਅਤਿ ਮੀਠੀ
ਅਵਰ ਵਿਸਰਿ ਸਭ ਜਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੧੯੯)

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਸੁ ਅਲਿਪਤੋ ਵਰਤੈ
ਓਸ ਦਾ ਪਾਸੁ ਛਡਿ ਗੁਰ ਪਾਸ ਬਹਿ ਜਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੦੩-੦੪)

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਨਟਿ ਬਾਜੀ ਪਾਈ ॥
ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਰਹੇ ਲਪਟਾਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਿਪਤ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੩੦)

ਅਸਲ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਦੇ ਮਾਇਕੀ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ, ਉਸਦੀ **ਸੁਰਤ ਦੀ ਡੋਰੀ** ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਪਣੇ **ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ** ਤੇ ਆਪਣੀ 'ਨਦਰ-ਕਰਮ' ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ —

ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਖੇਲ ਖਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਲਾਡ ਲਡਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਿਤ ਪਾਲਦਾ ਹੈ
ਸਾਰ ਸਮਾਲਦਾ ਹੈ
ਕਲ-ਕਲੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਸ਼ਰਧਾ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ
ਸਤਿਸੰਗ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ

From my mind I do not forget my God now.
This love has become very strong now and it has burnt other sinful affections.
1120

In this way the **'consciousness'** of the *Gursikh*, **with the pull** of Divine **love-chord** soars in the sky of Divine realms' love sentiments, and **taking flights** is **intoxicated in the intuitive love-elixir**. The **'attachment' or 'hold'** of the *Mayaci* world no longer affect him and he **spontaneously lives a life of 'detachment in *Maya*'.**

Gursikhs are fully aware Yogis; Living in Maya they remain detached. VBG 29/15

Exceedingly sweet is the love of the World Lord,
that one forgets all other loves. *1199*

Those who turn Guru-ward, keep aloof from him (self-centered person)
They leave his association and sit near the Guru. *303 – 304*

The Actor has set up attachment to worldliness as a play for the mortals.
The blind irreligious ones remain clinging to it.
The Guru-wards remain detached & embrace affection for God. *230*

Actually, in the *Gurmukh's Mayaci* and spiritual life, the **link of his consciousness**, *Satguru* keeps **holding in his own hand** and through his **Divine Grace and Blessing**, the *Guru* is -

always at hand
plays games
fondling/ cuddling
affectionately nurturing
looking after everything
protecting from conflicts
building faith
bestowing fruits of love
bestowing *Sadh Sangat*

ਰਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਨਾਮ ਜਪਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਸਿਮਰਨ-ਜੀਵਨ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ
ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਸ ਅਨੋਖੀ ਨਿਰਾਲੀ ਆਤਮਿਕ **'ਸਿਮਰਨ-ਜੀਵਨ'** ਦੀ ਖੇਲ ਨੂੰ ਇਉਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ —

ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥
ਲੋਗਨ ਸਿਉ ਮੇਰਾ ਠਾਠਾ ਬਾਗਾ ॥੧॥
ਬਾਹਰਿ ਸੂਤੁ ਸਗਲ ਸਿਉ ਮਉਲਾ ॥
ਅਲਿਪਤੁ ਰਹਉ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਉਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਮੁਖ ਕੀ ਬਾਤ ਸਗਲ ਸਿਉ ਕਰਤਾ ॥
ਜੀਅ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਧਰਤਾ ॥੨॥
ਦੀਸਿ ਆਵਤ ਹੈ ਬਹੁਤੁ ਭੀਹਾਲਾ ॥
ਸਗਲ ਚਰਨ ਕੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਾਲਾ ॥
ਨਾਨਕ ਜਨਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥
ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੮੪-੮੫)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਜਗਿਆਸੂ ਦੀ ਸੁਰਤ **'ਹਰਿ-ਨਾਮ' ਵਿਚ ਖੁਭੀ ਰਹੇ** ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ 'ਮਹਿਮਾਨ' ਵਾਂਗ, 'ਤਿਆਗੀ' ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ —

ਗੁਰ ਸਿਖ ਮਨਹੁ ਨ ਵਿਸਰੇ
ਚਲਣੁ ਜਾਣਿ ਜੁਗਤਿ ਮਿਹਮਾਣਾ । (ਵਾਰ.ਭਾ.ਗੁ.-੩੨/੧)

ਦੁਨੀਆ ਵਿਚਿ **ਪਰਾਹੁਣਾ** ਦਾਵਾ ਛਡਿ ਰਹੈ ਲਾ ਦਾਵੇ ।
(ਵਾਰ.ਭਾ.ਗੁ.-੨੯/੧੩)

ਅਫੀਮ ਦੇ ਅਮਲੀ ਦੇ ਮਨ-ਚਿਤ ਵਿਚ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ **'ਅਫੀਮ' ਦਾ 'ਸਿਮਰਨ' ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ** । ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ-ਮੋਹਰੇ, ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਤੱਕਣੀ, ਕਹਿਣੀ-ਕਰਨੀ, ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ — ਸਭ ਵਿਚੋਂ ਅਫੀਮ ਦੀ **'ਝਲਕ' ਪੈਂਦੀ ਹੈ** ਤੇ ਉਹ **'ਅਫੀਮ' ਦਾ ਹੀ 'ਮੁਜੱਸਮ' ਅਥਵਾ 'ਸਰੂਪ' ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।**

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਏ ਗੁਰਮੁਖ-ਜਨ ਸਿਰਫ ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, **ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਨ, ਮਨ, ਚਿਤ, ਅੰਤਿਸ਼ਕਰਨ-ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸਮੁੱਚਾ 'ਆਪਾ' ਅਟੁੱਟ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤ ਵਿਚ 'ਲੀਨ'**

taking care
promoting repetition of *Naam*
blesses with a life of *Simran*
involving in Sewa (service)

This extraordinary, unique play of Divine Intuition '**Simran**-life' is clarified in *Gurbani* as follows:

With the True Name my soul is attached.
With the people I have but artificial dealings. 1.
My ties are but external and I am happy with all.
Like lotus in the water I live separate from them. *Pause.*
By words of mouth I talk with all.
But my Lord I keep close to my heart. 2.
Though I appear to be very terrible,
But my mind is the dust of all men's feet.
This slave O Nanak has found the perfect Guru.
Within and without, He has shown me the One Lord. *384-85*

In this way when the seeker's consciousness is focused in the '**Name of the Lord'** then like a **'guest'** he lives a **'detached'** life in this world.

*The Gursikh never forgets the Lord**, like a guest he knows he will have to leave this world*** *(when the time comes)* *VBG 32/1*

In the world (the gursikh regards) himself as a ***guest.*** *He does not make any claims but surrenders instead.* *VBG 29/13*

In the mind of an **opium** addict the **'*Simran* of opium' is inevitably going on**. The '**reflection'** of opium can be seen on his face, in the way he looks, speaks and does things in his daily life and he **becomes an embodiment or a form of 'opium'**.

Similarly, the blessed *Gurmukhs* do *Simran* not only with their mouths, **but their body, mind, consciousness and sub-consciousness to the extent that their 'whole self' also become absorbed in *Shabad-Surat* while ding Simran continuously.**

ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੋਮਿ ਰੋਮਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੪੧)

ਦਮਿ ਦਮਿ ਸਦਾ ਸਮਾਲਦਾ ਦੰਮੁ ਨ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥
ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਉ ਗਇਆ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਪਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੫੬)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਪੱਖ, ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ –

ਕਹਿਣੀ
ਕਰਨੀ
ਰਹਿਣੀ
ਬਹਿਣੀ
ਸੋਚਣੀ
ਚਿਤਵਨੀ
ਕਰਮ-ਧਰਮ
ਕਿਰਤ-ਵਿਰਤ
ਪਾਠ-ਪੂਜਾ
ਪਰਮਾਰਥ
ਸੇਵਾ
ਉਪਕਾਰ
ਪਿਆਰ

– ਆਦਿ ਉਤੇ ਨਾਮ ਦੀ 'ਰੰਗਤ' ਚੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

ਉਸ ਦੀ ਤੱਕਣੀ, ਹਰਕਤਾਂ, ਬੋਲਾਂ ਰਾਹੀਂ 'ਪ੍ਰਿਮ-ਪਿਆਲੇ' ਦੇ 'ਨਸ਼ੇ' ਦੀ 'ਝਲਕ' ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦਾ ਜੀਵਨ 'ਸਿਮਰਨ' ਦਾ ਰੂਪ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ –

ਜੀਵਨ ਰੂਪੁ ਸਿਮਰਣੁ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੭੪੩)

ਜੀਵਨਾ ਸਫਲ ਜੀਵਨ ਸੁਨਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਪਿ ਸਦ ਜੀਵਨਾ ॥
(ਪੰਨਾ-੧੦੧੯)

ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਨਿਤ ਨਿਤ ਸਦ ਹਰਿ ਕੇ
ਮਨੁ ਜੀਵੈ ਨਾਮੁ ਸੁਣਿ ਤੇਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੬੨)

ਨਾਮੁ ਨ ਬਿਸਰੈ ਤਬ ਜੀਵਨੁ ਪਾਈਐ
ਬਿਨਤੀ ਨਾਨਕ ਇਹ ਸਾਰੈ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੨੧੪)

The God conscious being remembers God through every hair of his. 941

At every breath he ever remembers the Lord and not a single breath of his passes in vain. His fear of birth and death departs, and he obtains the honor of an eternal life. 556

Every aspect of their life, like -

speech
deeds
life style
dealing
thinking
recalling
rights and rituals
work-labor
worship
religious pursuit
service
selfless assistance
love

- **etc., are imbued with the hue of *Naam*.**

Through his looks, actions, speech, one **gets a glimpse of the intoxication of Divine-love** and his life **becomes an embodiment of '*Simran*'**.

Life-giving is Thine Contemplation O, Lord. 743

Fruitful is the life of him, who hears of His Lord and remembers, and contemplates Him and thus lives eternally. 1019

Daily, everyday and ever I sing Thy praise, O Lord, as my soul lives by hearing Thine Name. 562

If one forgets not the Name, then alone one obtains eternal life.
Nanak makes this supplication (Ardas) 1214

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਵਿਚ 'ਉਦਾਸ' ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤ-ਪ੍ਰੇਮ-ਪਿਆਰ ਦੇ ਚਲੂਲੇ ਰੰਗ-ਰਸ ਵਿਚ ਅਲਮਸਤ-ਮਤਵਾਰਾ ਹੋਇਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

'ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤ' ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ —

ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ ਨਾਲ ਬੱਝਣਾ
ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ ਦੀ ਖਿੱਚ ਖਾਣੀ
ਪ੍ਰੇਮ-ਬਿਛੋਹ ਵਿਚ ਤੜਪਨਾ
ਹਰੀ-ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਬਾਣੀ ਦੇ ਤੀਖਣ ਤੀਰ ਸਹਾਰਨੇ
ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਸੁਨੇਹੜੇ ਸੁਣਨੇ
ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਣੇ
ਨਾਮ ਦਾ ਰੰਗ-ਰਸ ਮਾਨਣਾ
ਪ੍ਰੇਮ-ਤਰੰਗਾਂ ਦੇ ਤੁਣੇਕੇ ਸਹਿਣੇ
ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਨਾਲ ਮੋਹੇ ਜਾਣਾ
ਬੇ-ਖਰੀਦ ਗੋਲੇ ਬਣਨਾ
ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਗੁਆਚਣਾ

— ਇਹ ਸਭ ਇਲਾਹੀ-ਮੰਡਲ ਦੇ ਹੀ —

ਤਰੰਗ ਹਨ
ਪ੍ਰੇਮ-ਹੰਡੋਲੇ ਹਨ
ਰੁਣ-ਝੁਣ ਹੈ
ਅਨਹਦ-ਧੁਨੀ ਹੈ
'ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ' ਹੈ
ਖੇਲ ਨਿਰਾਲੀ ਹੈ ।

'ਸਬਦ-ਸੁਰਤ' ਦੀ ਸਮੁਚੀ ਅੰਤ੍ਰਮੁਖੀ, ਆਤਮਿਕ 'ਪ੍ਰਿਮ-ਖੇਲ' ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਣਾ ਅਤੇ ਵਿਸਮਾਦ ਹੋਣਾ —

'ਸਿਮਰਨ'

ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ, ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ !

In this way a *Gurmukh* **house holder living in 'detachment' remains intoxicated in the wondrous joy of the love elixir and affection of his Beloved Lord.**

Enjoying the **love-sentiments** of **'*Shabad-Surat*'** -

be tied to the love-chord
experience pull of the love-chord
experience pangs of separation
bear the piercing arrows of Bani in *Kirtan* (singing praises) of the Lord

listen to messages of the Beloved Lord
enjoy love of the *Naam*-Elixir
bear the soft touches of the love-waves

be lost in the infinite celestial music
become invaluable servant

be lost in Sewa (doing service)

\- all these are the Divine-Realm's -

waves
swings of love
celestial love melody

uninterrupted music
true, beautiful and ever abiding mind-elation
a unique play

To **experience through intuition**, the **full innate 'Divine play'** of **'*Shabad-Surat*' and become wondrous** is -

'Simran's'

Outcome, manifestation and proof!

ਇਹ ਊਚਮ-ਊਚੀ, ਸੂਚਮ-ਸੂਚੀ ਆਤਮਿਕ-ਖੇਲ੍ਹ ਨਿਰਾਲੀ, ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਕਠਿਨ ਹੈ, ਪਰ **'ਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ'** ਤੇ **ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ** ਨਾਲ ਇਹ **'ਗਾਖੜੀ ਖੇਲ੍ਹ'** ਵੀ ਸੌਖੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ —

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਅਰੁ ਗੁਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪਕਰਿਓ ਗੜ ਕੋ ਰਾਜਾ ॥
(ਪੰਨਾ-੧੧੬੧-੬੨)

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਾਲਿ ॥
ਸਤਸੰਗਤਿ ਲਗਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਲੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲਿ ॥
(ਪੰਨਾ-੨੩੪)

ਇਹ 'ਆਤਮਿਕ' **'ਅਨੁਭਵੀ-ਅਵੱਸਥਾ'** ਅਥਵਾ **'ਪ੍ਰੇਮ-ਪਦਾਰਥ'** ਸਿਰਫ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਨਦਰ-ਕਰਮ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ **'ਇਲਾਹੀ-ਦਾਤ'** ਨੂੰ ਜੀਵ ਦੇ ਹੱਠ ਜਾਂ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ :—

ਜੋਰੁ ਨ ਸੁਰਤੀ ਗਿਆਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥ (ਪੰਨਾ-੭)

ਦਾਤੇ ਦਾਤਿ ਰਖੀ ਹਥਿ ਅਪਣੈ
ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਦੇਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੦੪)

ਆਪਣਾ ਲਾਇਆ ਪਿਰਮੁ ਨ ਲਗਈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਏਹੁ ਪਿਰਮੁ ਪਿਆਲਾ ਖਸਮ ਕਾ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੩੭੮)

ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰੁ **ਤਉ ਆਪੇ ਲਾਇਆ ਕਰਮੁ ਕਰਿ** ॥
(ਪੰਨਾ-੧੪੨੨)

ਇਸ **'ਇਲਾਹੀ-ਦਾਤ'** ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀ 'ਸਾਧਨਾ' ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ —

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਸਉਪਿ ਗੁਰ ਕਉ **ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਪਾਈਐ** ॥
(ਪੰਨਾ-੯੧੮)

ਸੁਨਿ ਸਖੀਏ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਣ ਨੀਸਾਨੀ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਤਜਿ ਲਾਜ ਲੋਕਾਨੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੭੩੭)

ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹੀ ਆਪਣਾ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਾ ਪਾਇ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਉਪੀ ਆਗੈ ਧਰੀ **ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ** ॥ (ਪੰਨਾ-੭੫੬)

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਉਪੇ ਕੰਤ ਕਉ ਸਬਦੇ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੯)

This lofty of the loftiest, purest of the pure Divine play is unique, without blemish and arduous (difficult), but with the 'Blessing of the *Guru'* and the help of the *Sadh Sangat,* this 'difficult play' can also become easy.

Associating with the saints and by the Guru's grace, I captured the king of the fortress. 1161-62

O dear soul, put in an earnest endeavor and seek the holy company of Saints and the True Guru.
***Attached with the congregation of saints, meditate thou on God**, and the Lord Master shall go with thee. 234*

This 'Divine', **'Intuitional state'** or **'love commodity'**, can only be attained through the Divine Grace-Blessing of the *Satguru*. This **'Divine gift' cannot be attained by stubbornness or force: -**

(I have) no power to gain understanding of Divine Knowledge and Lord's meditation. 7
The Bounteous Lord has kept the bounties in His hand and He give these to him alone, whom He likes. 604

By one's embracing the love for the Lord is embraced not, even though, all may long for it.
This cup of love belongs to the Lord. He gives it to him whom He likes. 1378

O Lord, those who have love and attachment for Thee, showing Thy mercy, Thou Thyself, attach them with Thee. 1422

To obtain this **'Divine gift'**, Gurbani tells the following way: -

*Surrender all your body, soul and wealth unto the Guru and **submit to his will, thus shall you obtain the Lord**. 918*

O my mate, hear the way to meet thy Lord.
***Dedicate thy soul and body** to Him and lay aside the idea of feeling shame from the people. 737*

I praise my Guru and bowing low fall at his feet.
***Banishing self-conceit** from within me, I dedicate my body and soul and place them before the Guru. 756*
***She ought to dedicate her soul and body to her spouse and nurture affection for His word.** 89*

'ਸਿਮਰਨ' ਦੀ ਅੰਤ੍ਰਮੁਖੀ ਅਨੁਭਵੀ 'ਪ੍ਰਿਮ-ਖੇਲ' ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਅੰਤਕੀ ਬੁਧੀ ਪਕੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ --

ਜਨ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਖੇਲੁ ਕਠਨੁ ਹੈ ਕਿਨਹੂੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਨਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੧੯)

ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਅਨੋਖੀ ਆਤਮਿਕ 'ਪ੍ਰਿਮ-ਖੇਲ' ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰੇ-ਮਾਤਰ ਜਾਂ 'ਟੋਹ-ਮਾਤਰ' ਸਾਡੀ ਅਲਪ-ਬੁਧੀ ਦੇ ਸਮਝ-ਗੋਚਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਉਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ --

ਤਹ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਸਦਾ ਅਨਹਦ ਝੁਣਕਾਰੋ ਰਾਮ ॥
ਮਿਲਿ ਗਾਵਹਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਜੈਕਾਰੋ ਰਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੪੫)

ਅਨਹਦੋ ਅਨਹਦੁ ਵਾਜੈ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰੇ ਰਾਮ ॥
ਮੇਰਾ ਮਨੋ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਲਾਲ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ-੪੩੬)

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਿਰੰਮ ਕਾ ਅਠੇ ਪਹਰ ਲਗੰਨਿ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖਿ ਵਸੰਨਿ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੦੧)

ਗੋਬਿਦ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਅਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥
ਜਬ ਸਤਸੰਗ ਭਏ ਸਾਧੂ ਜਨ ਹਿਰਦੈ ਮਿਲਿਆ ਸਾਂਤਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥
(ਪੰਨਾ-੬੦੭)

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲੀਣ ਹੋਇ ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸੁਣੰਦੇ ।
(ਵਾ.ਭਾ.ਗੁ.-੬/੧੪)

ਸਾਚੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਮ ਤੁਮ ਸਿਉ ਜੋਰੀ ॥
ਤੁਮ ਸਿਉ ਜੋਰਿ ਅਵਰ ਸੰਗਿ ਤੋਰੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੫੯)

ਨਾਮੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਾਰਾਇਣ ਲਾਗੀ ॥
ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਭਇਓ ਬੈਰਾਗੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੧੬੪)

ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥
ਲੋਗਨ ਸਿਉ ਮੇਰਾ ਠਾਠਾ ਬਾਗਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੮੪)

ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਜਗਿਆਸੂ ਦਾ ਇਲਾਹੀ ਪਿਆਰ **ਤੀਬਰ ਤੇ ਤੀਖਣ** ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ **ਬ੍ਰਿਹੋਂ ਦੀ ਤੜਪ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ**, ਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾ ਲਈ **ਬਿਹਬਲ ਹੋਇਆ** ਅਰਦਾਸਾਂ ਤੇ ਜੋਦੜੀਆਂ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ --

Our limited intellect cannot grasp '*Simran's inner* intuitional 'Divine love-play' -

O slave Nanak this is a difficult game only a few know it through the Guru. 219

Even then, Gurbani says following about this unique **'Divine love-play'** to be witnessed or experienced even momentarily by our limited intellect -

There ever is bliss and merry-making and resound there the celestial strain.
Meeting together the holy men sing Lords praises and hail victory to the Master. 545

Divine music and the Divine music plays to the accompaniment of the air of the musical instruments.
My soul and my soul is imbued with the love of my Darling Beloved. 436

The whole day long, my soul and body remain imbued with the love of my Beloved.
Show mercy onto slave Nanak, O Lord, that he may abide in peace by meeting the Satguru. 301

The Lord's love is supremely sweet unto me.
When I met with the congregation of the holy persons, God the peace-incarnate, came unto my mind. 607

Those imbued in the Shabad Surat narrate the unnarratable Shabad of the Guru. VBG 6/14

True Love I have joined with Thee, O Lord.
Attaching myself to Thee, I have broken with all others. 659

Nama is in love with His Lord.
He has easily become detached. 1164

With the true Name, my soul is attached.
With people I have but artificial dealing. 384

As the spiritual love of the seeker **becomes intense and sharp, pangs of separation from the Lord increases his longing** and, **in his helplessness**, he continues to supplicate and beg **for the vision** or sight of the Beloved.

ਕੋਈ ਆਨਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਿਆਰਾ
ਹਉ ਤਿਸੁ ਪਹਿ ਆਪੁ ਵੇਚਾਈ ॥੧॥
ਦਰਸਨੁ ਹਰਿ ਦੇਖਣ ਕੈ ਤਾਈ ॥
ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥
(ਪੰਨਾ-੭੫੭)

ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਮੈ ਫਿਰਉ ਕਬ ਪੇਖਉ ਗੋਪਾਲ ॥
ਹੈ ਕੋਈ ਸਾਜਨੁ ਸੰਤ ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਮੇਲਣਹਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੨੮)

ਹਰਿ ਪੇਖਨ ਕਉ ਸਿਮਰਤ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ॥
ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਚਿਤਵਉ ਦਿਨੁ ਰੈਨੀ ਹੈ ਕੋਈ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਵੈ ਨੇਰਾ ॥
(ਪੰਨਾ-੨੦੪)

ਮਨੁ ਲੋਚੈ ਹਰਿ ਮਿਲਣ ਕਉ ਕਿਉ ਦਰਸਨੁ ਪਾਈਆ ॥
ਮੈ ਲਖ ਵਿੜਤੇ ਸਾਹਿਬਾ ਜੇ ਬਿੰਦ ਬੋਲਾਈਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੦੯੮)

ਮਾਈ ਮੋਰੋ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਰਾਮੁ ਬਤਾਵਹੁ ਰੀ ਮਾਈ ॥
ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਜੈਸੇ ਕਰਹਲੁ ਬੇਲਿ ਰੀਝਾਈ ॥
(ਪੰਨਾ-੩੬੯)

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕੈ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ॥
ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਭਵਜਲਿ ਫੇਰਾ ॥
(ਪੰਨਾ-੭੧੧)

ਇਸ ਪ੍ਰੇਮ-ਮਈ ਅਲੌਕਿਕ **'ਬੈਰਾਗ'** ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਜਾਂ ਬੁਝਦਾ ਹੈ —

ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਸਾਰ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਤੁਮਾਰੀ ਜੀਉ ॥(ਪੰਨਾ-੧੦੧੬)

ਐਸੇ ਤੀਬਰ **'ਬੈਰਾਗ'** ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਨਦਰ-ਕਰਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ 'ਆਤਮ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਰੂਪੀ 'ਕੰਤ' ਨਾਲ ' ਮੇਲ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਇਸ 'ਸੁਹਾਵਣੀ ਘੜੀ' ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਉਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ —

ਦਰਸਨ ਦੇਖਤ ਹੀ ਸੁਧ ਕੀ ਨ ਸੁਧ ਰਹੀ
ਬੁਧਿ ਕੀ ਨ ਬੁਧਿ ਰਹੀ ਮਤਿ ਮੈ ਨ ਮਤਿ ਹੈ ।
ਸੁਰਤਿ ਮੈ ਨ ਸੁਰਤਿ ਔ ਧਯਾਨ ਮੈ ਨ ਧਯਾਨ ਰਹਯੋ
ਗਯਾਨ ਮੈ ਨ ਗਯਾਨ ਰਹਯੋ ਗਤਿ ਮੈ ਨ ਗਤਿ ਹੈ ।
(ਕਬਿਤ ਭਾ. ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ)

*Let someone come and make me meet my darling Beloved. For the sake of seeing the Lords sight, **I will sell myself to him.***
If the Lord shows mercy unto me, then He makes me meet with the true Guru and I contemplate the Lord Master's Name. *757*

Thirsty with desire, I wonder, thinking when I shall behold my Lord. O Nanak is there any friendly holy man, who may unite me with the Master. *928*

To see the vision of God, my soul remembers Him.
In the hope and thirst of seeing my Lord, day and night, I think of him. Is there any saint, who may intimately unite me with Him? *204*

My mind longs to meet my God. How can I behold His vision?
I deem to obtain lacs of rupees, if Thou, O Lord talk to me even for an instant. *1098*

Mother, O my mother, tell me of my Beloved Lord.
Without God, I cannot live even for a moment and I love Him, as the camel does the creeper. *369*

Without God my soul can live not.
If the Guru unites me with my life like darling Lord God, I shall not, again, go around the dreadful world ocean. *711*

Only some rare *Gurmukh* experiences or unravels this extraordinary **love-filled 'pangs of separation'** -

*He **alone realizes the worth of this love**, on whom is Your grace, O Lord.* *1016*

In such intense **'pangs of separation'** when the blessing and grace of the *Satguru* descends then suddenly through 'Divine illumination' the 'link' is established with Husband Lord. This 'wonderful moment' has been described thus in *Gurbani* and the Vars of Bhai Gurdas -

On meeting the Lord, I lost all sense of sensation,
all sense of wisdom and all sense of mind presence.
Consciousness turned unconscious, awareness into unawareness,
Knowledge turned to no knowledge, ritual into a non-ritual
Kabit Bhai Gurdas

ਰਾਮ ਗੁਰਿ ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿ ਮਨੁ ਲਈਆ ॥
ਹਉ ਆਕਲ ਬਿਕਲ ਭਈ ਗੁਰ ਦੇਖੇ ਹਉ ਲੋਟ ਪੋਟ ਹੋਇ ਪਈਆ ॥
(ਪੰਨਾ-੮੩੬)

ਮਾਈ ਰੀ ਪੇਖਿ ਰਹੀ ਬਿਸਮਾਦ ॥
ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਓ ਅਚਰਜ ਤਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੨੨੬)

ਦੇਖਹੁ ਅਚਰਜੁ ਭਇਆ ॥
ਜਿਹ ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਸੁਨਤ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਸੋ ਰਿਦੈ ਗੁਰਿ ਦਇਆ ॥
(ਪੰਨਾ-੬੧੨)

ਇਹ ਨਿਰੋਲ **ਚੌਥੇ ਪਦ ਦੇ 'ਪ੍ਰਕਾਸ਼-ਮੰਡਲ'** ਦੀ ਅਸਚਰਜ ਬਿਸਮਾਦੀ **'ਪ੍ਰਿਮ-ਖੇਲ'** ਹੈ, ਜੋ **ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਨਦਰ-ਕਰਮ ਦੁਆਰਾ 'ਅੰਤ੍ਰਮੁਖੀ-ਸਿਮਰਨੁ'** ਅਥਵਾ **ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ** । ਇਥੇ ਤ੍ਰੈਗੁਣੀ ਮਾਇਆ ਦੇ ਹੱਦ-ਬੰਨੇ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਇਆ ਦੀ ਹਸਤੀ ਉੱਡ-ਪੁੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਇਸ ਉੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਆਤਮ-ਮੰਡਲ ਦੀ **'ਪ੍ਰਿਮ-ਖੇਲ'** ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਅਲਪ-ਬੁਧੀ ਨਾਲ ਸੰਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਝਿਆ, ਬੁਝਿਆ ਜਾ ਬਿਆਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ —

ਕਬੀਰ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕੀ ਮਉਜ ਕੋ ਕਹਿ ਕੈਸੇ ਉਨਮਾਨ ॥
ਕਹਿਬੇ ਕਉ ਸੋਭਾ ਨਹੀ ਦੇਖਾ ਹੀ ਪਰਵਾਨੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੩੭੦)

ਗੂੰਗੈ ਮਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਪੂਛੇ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ਹੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੫੭)

ਅਚਰਜੁ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥
ਬਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਭਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੮੩)

ਬਿਸਮਨ ਬਿਸਮ ਭਏ ਜਉ ਪੇਖਿਓ
ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਵਡਿਆਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੨੧)

ਇਹ **'ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤਿ-ਲਿਵਲੀਨ'** ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੌਥਾ-ਪਦ ਜਾਂ **'ਸਹਿਜ-ਸਮਾਧਿ'** ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ **ਆਤਮਿਕ 'ਪ੍ਰਿਮ-ਰਸ' ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ** ਜਗਿਆਸੂ ਲਈ 'ਮੌਤ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ —

ਆਖਾ ਜੀਵਾ ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ ॥ (ਪੰਨਾ-੯)

ਨਾਨਕ ਜਿਤੁ ਵੇਲਾ ਵਿਸਰੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ
ਤਿਤੁ ਵੇਲੈ ਮਰਿ ਜਾਇ ਜੀਉ ਮੇਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੬੨)

The Guru-God, the bewitcher has bewitched my soul.
Seeing my Guru, I am wonder-struck and have entered the realm of beatitude. 836

O my mother, I am wonder-struck to see my Lord.
My soul is bewitched by the unstruck melody, wondrous is whose relish. 1226

Lo, a wondrous thing has happened.
The Lord whose knowledge is spoken of as unfathomable, Him, the
Guru has enshrined within my mind. 612

This unique **fourth state of the 'Illumined Realm'** is the wondrous **'Divine love-play'** that through the **Blessing and Grace of the *Satguru*,** manifests itself with **'Intuitional *Simran*'** or **the practice of *Shabad Surat***. Here the borders of the three merited *Mayaci* world get shattered and like clouds, the *Maya* existence disappear.

It is impossible for our limited intellect to understand, unravel or express this pure and sublime **'Divine love-play'** of the Divine Realm -

Kabir, how can I tell thee, the extent of the joy of the Lord's lotus feet?
Its sublimity can be described not. It can only be seen and realized. 1370

A dumb man tastes the flavor of great elixir; if you ask him, he cannot describe it. 637

Wondrous is this commodity, which cannot be described.
It is an incomprehensible commodity, O brother. 883

When I saw within, I was astonished and astounded. Its glory I can narrate not. 821

This is the stage of **'Shabad Surat concentration'** which is also called the fourth state or **'spontaneous (effortless) meditation'**. For the seeker to **come out of this Intuitive 'Divine -elixir'** is equivalent to 'death' -

By repeating Thy Name, I live. By forgetting It, I die. 9

O Nanak, the moment I forget my Lord, at that very time my soul ceases to live. 562

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਇਕ ਰਾਤੀ ॥
ਜਿਉ ਬਿਨੁ ਅਮਲੈ ਅਮਲੀ ਮਰਿ ਜਾਈ ਹੈ
ਤਿਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹਮ ਮਰਿ ਜਾਤੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੬੮)

ਇਸ ਆਤਮਿਕ-ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ **ਗੁਰਬਾਣੀ** ਵਿਚ ਇਉਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ —

ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਸਦਾ ਲਿਵ ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੀਵਾਂ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਤਾ ਬੈਰਾਗੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੨੩੨)

ਤੇਰਾ ਜਨੁ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣਿ ਮਾਤਾ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਰਸਾ ਨਿਧਿ ਜਾ ਕਉ ਉਪਜੀ ਛੋਡਿ ਨ ਕਤਹੂ ਜਾਤਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੩੨)

ਅਨਦਿਨੁ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਹਰਿ ਲਾਗੀ
ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੭੪)

ਬਾਬਾ ਮਨੁ ਮਤਵਾਰੋ ਨਾਮ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਸਹਜ ਰੰਗ ਰਚਿ ਰਹਿਆ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਬਨੀ ਪ੍ਰੇਮ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦ ਗਹਿਆ ॥
(ਪੰਨਾ-੩੬੦)

ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ 'ਗੁਰਮੁਖ-ਜਨ' ਦਾ ਹਿਰਦਾ **ਉਛਲ-ਉਛਲ** ਕੇ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਕਹਿ ਉਠਦਾ ਹੈ—

ਖੂਬੁ ਖੂਬੁ ਖੂਬੁ ਖੂਬੁ ਖੂਬੁ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ॥
ਝੂਠੁ ਝੂਠੁ ਝੂਠੁ ਝੂਠੁ ਦੁਨੀ ਗੁਮਾਨੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੧੩੭)

ਸੁਨਹੁ ਲੋਕਾ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੭੦)

ਰਾਮ ਗੁਰਿ ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿ ਮਨੁ ਲਈਆ ॥
ਹਉ ਆਕਲ ਬਿਕਲ ਭਈ ਗੁਰ ਦੇਖੇ
ਹਉ ਲੋਟ ਪੋਟ ਹੋਇ ਪਈਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੩੬)

'ਆਤਮਿਕ ਮੰਡਲ' ਦੀ ਇਹ ਅਵਸਥਾ :—

ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਦੀ 'ਮੰਜ਼ਿਲ' ਹੈ

ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤ ਦੀ ਲੀਣਤਾ ਹੈ

ਆਤਮਿਕ ਘਾਲਣਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਹੈ

Without God, I can live not even for a second.
As an opium - addict dies without opium, so perish I without the Lord. *668*

This spiritual state has been described as follows in ***Gurbani*** -

In profound concentration, I am ever attached to the love of my God.
I live by singing the Lord's praise.
Imbued with the Guru's word, I have become detached and in meditative mood, I bide in my very home. *1232*

Thy servant, O Lord, is intoxicated with Thy elixir.
He, who obtains the treasure of the Nectar of love, forsakes it not to go elsewhere. *532*

Night and day, such a mortal remains absorbed in the celestial trance and meditates on the Profound and Unfathomable Lord Master. *574*

O sire, by quaffing the Name-Nectar, the mind becomes intoxicated and easily remains absorbed in Lord's love. *360*

In this condition the *Gurmukh's* heart **jumps and leaps** itself and he cries out -

Excellent, excellent, excellent, excellent, excellent is Thy Name.
False, false, false, false is the worldly love. *1137*

Hear O people, I have obtained the essence of love. *370*

The Guru-God, the bewitcher has bewitched my soul.
Seeing my Guru, I have been wonder-struck and entered the realm of beatitude. *836*

This state of the **'Divine Realm'** is the: -

'destination' of the spiritual path

merging of the Shabad Surat

success of the spiritual efforts

ਪ੍ਰੇਮ ਸਵੇਪਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ **ਅਕਾਸ਼ੀ ਉਡਾਰੀਆਂ** ਹਨ

ਪ੍ਰਿਮ-ਰਸ ਦੀ **ਮਸਤੀ ਹੈ**

ਪਿਆਰ ਦੀ **ਮਿਠੜੀ-ਮਹਿਕ** ਹੈ

ਨਾਮ **ਨਿਧਾਨ** ਹੈ

ਨਾਮ ਦਾ **ਮਹਾ-ਰੱਸ** ਹੈ

ਨਾਮ ਦਾ **ਚਲੂਲਾ** ਰੰਗ ਹੈ

ਨਾਮ ਦੀ **ਪਾਰਸ-ਕਲਾ** ਹੈ

ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ ਦੀ **ਖਿੱਚ** ਹੈ

ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਦੀ **ਰੁਣ-ਝੁਣ** ਹੈ

ਪ੍ਰੇਮ-ਪਦਾਰਥ ਹੈ

ਪ੍ਰੇਮਾ-ਭਗਤੀ ਹੈ

ਭਗਤ-ਭੰਡਾਰ ਹੈ

'ਸਿਮਰਨ-ਜੀਵਨ' ਦੀ **ਸੰਪੂਰਨਤਾ** ਹੈ

ਨਦਰ-ਕਰਮ ਹੈ

ਨਦਰੀ ਨਦਰ **ਨਿਹਾਲ** ਹੈ

ਸਹਜ-ਸਮਾਧ ਹੈ

ਅਕੱਥ-ਕਥਾ ਹੈ

ਪਰਮ-ਪਦੁ ਹੈ

ਕਬੀਰ ਗੂੰਗਾ ਹੂਆ ਬਾਵਰਾ ਬਹਰਾ ਹੂਆ ਕਾਨ ॥
ਪਾਵਹੁ ਤੇ ਪਿਗੁੰਲ ਭਇਆ ਮਾਰਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਨ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੩੭੪)

ਗੂੰਗੇ ਮਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਪੂਛੇ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ਹੋ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੫੭)

flight in the sky of love sentiments

intoxication of the Divine -elixir

sweet perfume of love

treasure of *Naam*

sublime elixir of *Naam*

unparalleled hue of *Naam*

touch stone power of *Naam*

pull of the Divine **love-chord**

celestial melody unstruck sound
gift of love

devotional love meditation

meditation treasure

culmination of '*Simran* life'
Divine blessing and grace

joy of being in grace

spontaneous meditation

unnarratable sermon
supreme state

Kabir, I have become dumb, insane and my ears are blocked.
I have also become lame-footed for the true Guru has pierced me with His arrow.
1374
A dumb man tastes the flavor of great elixir; if you ask him, he cannot describe it.
657

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਅਗਮ ਠਾਕੁਰ ਕਾ
ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਸਰਧਾ ਮਨਿ ਬਹੁਤੁ ਉਠਈਆ ॥
ਗੁਰ ਦੇਖੇ ਸਰਧਾ ਮਨ ਪੂਰੀ
ਜਿਉ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਬੂੰਦ ਮੁਖਿ ਪਈਆ ॥੧॥
ਮਿਲੁ ਮਿਲੁ ਸਖੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਈਆ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲੇ
ਮੈ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਸਿਰੁ ਕਟਿ ਕਟਿ ਪਈਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥ (ਪੰਨਾ-੮੩੬)

ਮਿਲਿ ਸਖੀਆ ਪੁਛਹਿ ਕਹੁ ਕੰਤ ਨੀਸਾਣੀ ॥
ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੀ ਕਛੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੪੫੯)

ਹਾਂ ਜੀ !

ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੀ ਕਛੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੀ !

ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੀ ਕਛੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੀ !!

ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੀ ਕਛੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੀ !!!

'ਖੋਜੀ'

Within my mind and body is the love of the infinite Lord.
Every instant immense faith wells up in my mind.
Seeing the Guru, my minds yearning is fulfilled, as the pied cuckoo is pacified, when after plaintive cry, the raindrop falls into its mouth.
Meet, meet me, O my mates and utter to me the Lord's discourse.
The true Guru has mercifully united me with my Lord.
Chopping, chopping off my head, I offer it to Him. *836*

My mates meet me and say, "Tell us of the distinctive sign of your Spouse".
I was so filled with the elixir of His love that I could not say anything. *459*

Yes sir!

I was so ***filled with the elixir of His love that I could not say anything!***

I was so ***filled with the elixir of His love that I could not say anything!!***

I was so ***filled with the elixir of His love that I could not say anything!!!***

End

'KHOJI'